

U c h w a ł a Nr IV/137/2023

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z dnia 13 listopada 2023 r.

w sprawie opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego w wysokości 2.000.000,00 zł.

Po rozpatrzeniu dokumentów przedłożonych przez Wójta gminy Osjaków w sprawie możliwości spłaty kredytu długoterminowego w wysokości 2.000.000,00 zł, zaciąganego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu gminy w 2023 r., Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Zofia Dolewka - przewodnicząca
2. Paweł Dobrzyński - członek
3. Łukasz Szczepanik - członek

działając na podstawie art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) oraz art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325),

p o s t a n o w i ł:

wydać **pozytywną opinię** w przedmiocie możliwości spłaty powyższego kredytu w wysokości 2.000.000,00 zł, **z uwagami zawartymi w uzasadnieniu.**

U z a s a d n i e n i e

Skład Orzekający wydał przedmiotową opinię w oparciu o analizę następujących dokumentów:

- uchwały Nr LX/288/22 Rady Gminy Osjaków z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej na lata 2023-2035 wraz ze zmianami (po zmianach na lata 2023-2033),
- uchwały Nr LX/289/22 Rady Gminy Osjaków z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Osjaków na 2023 rok wraz ze zmianami,
- zarządzenia Nr 330/2023 Wójta Gminy Osjaków z dnia 4 października 2023 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego w wysokości 2 000 000,0 zł na pokrycie planowanego deficytu budżetu Gminy Osjaków w 2023 roku,
- wniosku Wójta gminy Osjaków z dnia 30 listopada 2023 r. o wydanie opinii w sprawie możliwości spłaty kredytu długoterminowego w wysokości 2.000.000,00 zł.

Na podstawie powyższych materiałów, Skład Orzekający ustalił co następuje:

W dniu 4 października 2023 r. Wójt gminy Osjaków, na podstawie stosownego upoważnienia Rady Gminy Osjaków (§ 12 uchwały Nr LX/289/22 Rady Gminy Osjaków z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Osjaków na 2023 rok) wydał zarządzenie Nr 330/2023 dotyczące zaciągnięcia w 2023 r. kredytu długoterminowego w kwocie 2.000.000,00 zł, w celu sfinansowania planowanego deficytu budżetu. Z treści powyższego zarządzenia (§ 2) wynika, że gmina planuje spłacić opiniowany kredyt w latach 2024-2033 środkami stanowiącymi wpływy dochodów własnych.

W budżecie gminy na 2023 r. (po zmianach na dzień 24 października 2023 r.) planowane dochody ogółem kształtują się na poziomie 51.289.406,72 zł, a wydatki w wysokości 58.491.247,72 zł. Deficyt budżetu stanowi równowartość 7.201.841,00 zł i zostanie pokryty przychodami z tytułu kredytów i pożyczek (3.739.688,00 zł) oraz wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych (3.462.153,00 zł). Przychody budżetu zaplanowano w kwocie 8.208.826,00 zł, zaś rozchody w wysokości 1.006.985,00 zł. Opiniowany kredyt mieści się w ustalonym (zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych) w budżecie gminy na 2023 rok po zmianach, limicie zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na finansowanie planowanego deficytu budżetu.

Z prognozy kwoty długu, stanowiącej część wieloletniej prognozy finansowej (WPF wg stanu na dzień 24 października 2023 r.), wynika, że dług gminy Osjaków na koniec 2023 r. kształtować się będzie na poziomie 9.520.257,40 zł i wzrośnie w stosunku do roku ubiegłego o ok. 40%, bowiem zadłużenie na koniec 2022 r. wynosiło 6.787.554,40 zł. Skład Orzekający zwraca uwagę na relatywnie wysoki koszt rat odsetkowych opiniowanego kredytu (odsetki od kapitału pozostałego do spłaty) w latach 2024-2028. Zgodnie z terminarzem spłat kredytu, zawartym we wniosku Wójta gminy o wydanie opinii w sprawie możliwości spłaty kredytu w wysokości 2.000.000,00 zł, wysokość kolejnych rat kredytu jest zróżnicowana – najwyższe raty części kapitałowej przypadają na lata 2028-2033. W pierwszych latach spłaty kredytu zaplanowano najniższe kwoty rat wraz z odsetkami, jak też najniższe kwoty rat kapitałowych: w 2024 r. – 5 tys. zł, w 2025 r. – 10 tys. zł, w 2026 r. – 100 tys. i w 2027 r. – 80 tys. zł. Skład Orzekający zwraca uwagę, że przy tak zaplanowanym korzystaniu z pożyczonego kapitału, gmina poniesie wysokie koszty finansowe, skutkujące istotnym obciążeniem budżetów poszczególnych lat (kredyt w wysokości 2 mln. zł, planowana kwota odsetek ponad 910 tys. zł). Z wieloletniej prognozy finansowej wynika, że w latach 2026-2033 władze gminy nie planują żadnych nakładów finansowych na wydatki majątkowe.

W świetle obowiązujących przepisów prawa, możliwość zadłużania się danej jednostki samorządu terytorialnego wyznacza reguła, wynikająca z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Na podstawie przedłożonych materiałów ustalono, że relacje wyliczone w oparciu o wskazany wyżej przepis (wskaźnik spłaty zobowiązań), w latach 2023 – 2033 przedstawiać się będą następująco:

Lata	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) w %	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)
2023	6,17	15,68
2024	6,46	14,33
2025	6,46	15,67
2026	6,17	14,80
2027	5,87	13,47
2028	5,80	10,88
2029	5,69	8,45
2030	5,63	8,59
2031	5,57	8,57
2032	5,47	5,95
2033	4,84	5,74

Z powyższych danych wynika, że obciążenie budżetu spłatami zaciągniętych zobowiązań długoterminowych, w okresie zaciągnięcia kredytu oraz w okresie, w którym przypada spłata kredytu (2024-2033) nie przekracza wskaźnika spłat określonego w art. 243 *ustawy o finansach publicznych*. Skład Orzekający zwraca jednak uwagę, że w latach 2032-2033 planowany wskaźnik spłaty zobowiązań długoterminowych jest bardzo zbliżony do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań (różnica wynosi odpowiednio: 0,48 i 0,90). W sytuacji, gdyby planowane przez gminę wielkości budżetowe w latach objętych wieloletnią prognozą finansową nie zostały osiągnięte, mogłoby nastąpić przekroczenie ustawowo dopuszczalnego poziomu spłaty zobowiązań. W związku z tym Skład Orzekający wskazuje, że możliwość spłaty długu w założonych wysokościach, z zachowaniem reguły wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych, wymaga pełnej realizacji przyjętych w prognozie wartości.

W latach 2023-2033 (w tym w okresie spłaty zaciąganego kredytu) zachowana zostanie zasada określona w art. 242 ustawy o finansach publicznych, bowiem gmina prognozuje osiągnięcie tzw. nadwyżek operacyjnych (dochody bieżące wyższe od wydatków bieżących). Niemniej, w ocenie Składu Orzekającego istnieje konieczność dokonywania przez gminę

analiz poziomu planowanych oraz wykonanych dochodów i wydatków bieżących w 2023 r. oraz prognozowanych dochodów i wydatków bieżących w latach 2024-2033. Wysokość wykonanych nadwyżek operacyjnych wpływa bowiem bezpośrednio na wielkość dopuszczalnego wskaźnika spłaty długu, jak również na możliwość realizacji przyjętych zadań inwestycyjnych, a także spłaty zaciągniętych zobowiązań długoterminowych.

Skład Orzekający podkreśla, że wykazane w wieloletniej prognozie finansowej wskaźniki, ustalone zostały przy założeniu pełnej realizacji dochodów (w tym dochodów bieżących oraz majątkowych), jak również utrzymania poziomu wydatków oraz osiągnięcia zakładanych wyników operacyjnych w poszczególnych latach. Przy powyższym Skład Orzekający wskazuje, że Jednostka winna na bieżąco monitorować wszystkie czynniki wpływające na sytuację finansową gminy, jak również analizować zdolność do zaciągania i spłaty nowych zobowiązań, w aspekcie wykonanych oraz prognozowanych wielkości wpływających na ustalenie w kolejnych latach relacji określonej w art. 243 ustawy o finansach publicznych. W sytuacji wystąpienia nowych okoliczności, mających wpływ na realizację założeń przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej, niezbędne może być dokonywanie stosownych korekt prognozowanych wielkości.

Biorąc pod uwagę dokonane ustalenia Skład Orzekający postanowił wydać opinię jak w sentencji niniejszej uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.